DOMSTOLENS DOM
AF 18. FEBRUAR 1975 [1]

Auditeur du Travail mod Jean-Pierre Cagnon og Jean-Paul Taquet (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Tribunal de Police de Mons)

Sag 69/74

Sammendrag

Transport — sociale bestemmelser — harmonisering — daglig hviletid — tvungen overholdelse — personkreds
(Rådets forordning nr. 543/69, artikel 11, stk. 2, 1. afsnit)

Udtrykket »have haft en hviletid« i artikel 11, stk. 2, første afsnit i forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 skal fortolkes således, at det indeholder et påbud om at overholde bestemmelserne om daglig hviletid både for medlemmerne af det medfølgende personale, som har pligt til under den foreskrevne mindsteperiode faktisk at afholde sig fra enhver udøvelse af de i forordningens artikel 14, stk. 2, litra c) og d) nævnte aktiviteter, og for den arbejdsgiver, der udøver virksomhed med landevejstransport, som har pligt til at træffe de fornødne foranstaltninger til, at medlemmerne af det medfølgende personale faktisk kan få mulighed for at tage den påbudte daglige hviletid.

I sag 69/74

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af Tribunal de Police (kriminalretten) i Mons er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for nævnte ret mellem

L'AUDITEUR DU TRAVAIL (anklagemyndigheden) ved Tribunal du Travail i Mons

og

1. JEAN-PIERRE CAGNON, chauffør, med bopæl i Amiens,

2. JEAN-PAUL TAQUET, vognmand, med bopæl i Amiens,

1 — Processprog: Fransk.

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 11, stk. 2, første afsnit i Rådets forordning nr. 543/69 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport (EFT-specialudgave 1969 (I), s. 158; org. ref. JO 1969, L 77, s. 49),

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene J. Mertens de Wilmars og Mackenzie Stuart, dommerne A. M. Donner, R. Monaco (referende), P. Pescatore, H. Kutscher, M. Sørensen og A. O'Keeffe,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og de skriftlige indlæg indgivet i henhold til artikel 20 i statutten for EØF-Domstolen kan sammenfattes således:

I — Sagens faktiske omstændigheder og skriftvekslingen

1. Artikel 11, stk. 2, første afsnit i Rådets forordning nr. 543/69 af 25. marts 1969 (EFT-specialudgave 1969 (I), s. 158; org. ref. JO 1969, L 77, s. 53) om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport er sålydende:

»Hvert medlem af det medfølgende personale på køretøjer i personbefordring skal inden for de sidste 24 timer forud for hvert tidspunkt, hvor han udøver en af de i artikel 14, stk. 2, litra c) og d), anførte aktiviteter, have haft:

— en daglig hviletid på mindst 10 sammenhængende timer, som ikke kan nedsættes inden for en uge, eller . . .«

Samme forordnings artikel 14, stk. 2 henviser under litra c) til »køretider«.

2. Grundlaget for nærværende retssag er en tvist, som verserer for Tribunal de Police i Mons (herefter kaldet kriminalretten), og hvor sagens parter er Auditeur du Travail (ved Tribunal du Travail i Mons) og Jean-Pierre Cagnon, buschauffør, som tiltalt, samt Jean-Paul Taquet i sin egenskab af tiltaltes arbejdsgiver samt som civilt og solidarisk ansvarlig. Det er i nævnte sag navnlig gjort gældende, at tiltalte har overtrådt ovennævnte

bestemmelser i artikel 11, stk. 2, første afsnit i Rådets forordning nr. 543/69 af 25. marts 1969 samt bestemmelserne i § 2 i kongelig belgisk anordning af 23. marts 1970 om nævnte forordnings gennemførelse ved under en rejse i Tyskland

— som medlem af det medfølgende personale på køretøj i personbefordring ikke inden for de sidste 24 timer forud for hvert tidspunkt, hvor han udøver en af de i artikel 14, stk. 2, litra c) i forordning nr. 543/69 anførte aktiviteter, at have haft en daglig hviletid på mindst lo sammenhængende timer.

Tiltalte har under hovedsagen ikke bestridt rigtigheden af det faktiske forhold, der bliver lagt ham til last, men han har indvendt, at den pågældende fællesskabsbestemmelse ikke indebærer nogen forpligtelse for hans vedkommende, idet overholdelsen af forpligtelsen til den daglige hviletid alene påhviler arbejdsgiverne og ikke køretøjernes medfølgende personale.

3. Kriminalretten har først udtalt, at der ikke er grundlag for at antage, at Taquet har begået nogen fejl, da den af arbejdsgiveren fremsatte indsigelse, hvorefter Cagnon havde fået instruks om at tilbringe natten i Dortmund, ikke er blevet bestridt. Den har dernæst understreget, at tiltaltes indsigelse vedrører fortolkningen af artikel 11, stk. 2, første afsnit i forordning nr. 543/69, idet der er tale om, »hvorvidt føreren skal have mulighed for at tage den af lovgivningen foreskrevne hviletid, eller om han tværtimod har pligt til at overholde forordningen, dvs. til faktisk at hvile sig«.

Kriminalretten har på anmelderens forslag om at anmode Domstolen om at udtale sig angående det således rejste fortolkningsproblem ved kendelse af 6. september 1974 besluttet at udsætte sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelægge domstolen følgende spørgsmål;

»Hvorledes skal udtrykket »have haft en hviletid« i artikel 11, stk. 2 i forordning nr. 543/69 forstås«

4. Forelæggelseskendelsen indgik til Domstolen den 18. september 1974.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af sin juridiske rådgiver, Marc Sohier, som befuldmægtiget, har i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen indgivet skriftlige indlæg.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Skriftlige indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for Domstolen

Indlæg fra EF-Kommissionen

Kommissionen gør i det væsentlige følgende gældende:

— Forordning nr. 543/69, som er bindende i sin helhed, og som gælder umiddelbart i alle Fællesskabets medlemsstater, finder, hvad særlig angår artikel 11, stk. 2, anvendelse på alle de pågældende af nævnte bestemmelse omfattede retssubjekter, dvs. såvel transportvirksomhederne, der optræder som arbejdsgivere, som medlemmerne af det medfølgende personale på køretøjer.

— Den omtvistede bestemmelses indhold udtrykker klart et påbud om, at hvert medlem af det medfølgende personale på køretøjer i personbefordring inden for det angivne tidsrum »skal have haft« den mindste hviletid, der er foreskrevet i den daglige hviletidsordning, som gælder for ham den pågældende uge.

— Forpligtelsen til en daglig hviletid indeholdes i den ovennævnte bestemmelse i modsætning til udøvelsen af de øvrige aktiviteter, som er anført i samme forordnings artikel 14, stk. 2,

litra c) og d). Den daglige hviletid, som er pålagt medlemmerne af det medfølgende personale, er ikke begrænset til den strengt fysiske betydning af begrebet hviletid, men kan ligeledes omfatte enhver anden form for afslapning med udtrykkelig udelukkelse af førelse af køretøjet og enhver anden form for egentlig tilstedeværelse ved arbejdet.

— Såfremt forskrifterne i forordning nr. 543/69, og navnlig de, som vedrører mindste daglige og ugentlige hviletider, alene skulle sikre en simpel mulighed for medlemmerne af det medfølgende personale og ikke medføre en pligt for dem til faktisk at hvile sig, ville ingen af nævnte forordnings tre mål være nået. Faktisk ville:

  — der ikke ske nogen harmonisering af konkurrencebetingelserne på transportområdet (jf. forordningens anden henvisning);

  — det sociale fremskridt forhindres (jf. forordningens tredje betragtning) ;

  — hensynet til trafiksikkerheden på landevejene blive helt tilsidesat (jf. forordningens tredje, ottende og niende betragtning).

Kommissionen foreslår ud fra dette indlæg at besvare det forelagte spørgsmål på følgende måde:

»Bestemmelsen i artikel 11, stk. 2 i forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 skal fortolkes således, at overholdelsen heraf påhviler såvel medlemmerne af det på køretøjer i personbefordring medfølgende personale, for hvem den indebærer en forpligtelse til faktisk at underkaste sig den daglige hviletidsordning, som består i inden for den foreskrevne mindsteperiode at indstille al udøvelse af de i artikel 14, stk. 2, litra c) og d) anførte aktiviteter, som arbejdsgiverne, for hvem den indebærer en forpligtelse til at træffe de fornødne foranstaltninger til, at den foreskrevne ordning med daglig hviletid faktisk kan få virkning for medlemmerne af det medfølgende personale«.

III — Den mundtlige forhandling

Jean-Pierre Cagnon og Jean-Paul Taquet, repræsenteret af advokat Detaeye, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af sin juridiske rådgiver Marc Sohier som befuldmægtiget, har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 23. januar 1975;

ved denne lejlighed har Jean-Pierre Cagnon og Jean-Paul Taquet erklæret sig enige i sagsfremstillingen og i den af Kommissionen foreslåede fortolkning og har tilkendegivet at ville henskyde spørgsmålet til Domstolens afgørelse.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 30. januar 1975.

Præmisser

1 Tribunal de Police i Mons har ved kendelse af 6. september 1974, indgået til Domstolens justitskontor den 18. september 1974, i henhold til EØF-traktatens artikel 177 stillet spørgsmål om fortolkningen af artikel 11, stk. 2, første afsnit i Rådets forordning nr. 543/69 af 25. marts 1969 (EFT-specialudgave

1969 (I), s. 158; org. ref. JO 1969, L 77) om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport;

2 spørgsmålet er rejst i forbindelse med en straffesag, hvorunder det navnlig over for en buschauffør er gjort gældende, at han ikke som medlem at det medfølgende personale på et køretøj i personbefordring har haft den i ovennævnte artikel 11, stk. 2, første afsnit omhandlede daglige hviletid;

3 tiltalte har bestridt, at sagen har fornødent grundlag, idet han har anført, at det alene påhviler arbejdsgiverne og ikke medlemmerne af det medfølgende personale på køretøjerne at overholde forpligtelsen til den daglige hviletid;

4 men henblik herpå anmodes Domstolen om at udtale sig om, hvordan udtrykket »have haft hviletid« skal forstås.

5 Artikel 11, stk. 2, første afsnit i forordning nr. 543/69 udtaler følgende: »Hvert medlem af det medfølgende personale på køretøjer i personbefordring skal inden for de sidste 24 timer forud for hvert tidspunkt, hvor han udøver en af de i artikel 14, stk. 2, litra c) og d), anførte aktiviteter, have haft: — en daglig hviletid på mindst lo sammenhængende timer, som ikke kan nedsættes inden for en uge . . .«;

6 artikel 14, stk. 2 henviser under litra c) og d) til »køretider« og til »andre tider for tilstedeværelse ved arbejdet«;

7 det fremgår af tredje og tiende betragtning i forordning nr. 543/69, at denne blandt andet navnlig har til formål at »forøge trafiksikkerheden«, i hvilken henseende det har vist sig nøvendigt, at den minimale varighed af og de øvrige betingelser for de daglige og ugentlige hviletider for medlemmerne af det medfølgende personale fastsættes«;

8 et sådant formål kan ikke opfyldes, hvis overholdelsen af bestemmelserne om daglige og ugentlige hviletider udelukkende påhviler den arbejdsgiver, der udøver en virksomhed med landevejstransport, og ikke ligeledes medlem-

merne af det medfølgende personale, således at disse er forpligtet til faktisk at tage det påbudte hvil;

9 netop med henblik på at sikre, at denne forpligtelse overholdes, bestemmes det i forordningens artikel 14, at der skal oprettes en obligatorisk personlig kontrolbog for medlemmerne af det medfølgende personale;

10 følgelig skal udtrykket »have haft en hviletid« i artikel 11, stk. 2, første afsnit i forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 fortolkes således, at det indeholder et påbud om at overholde bestemmelserne om daglig hviletid både for medlemmerne af det medfølgende personale, som har pligt til under den foreskrevne mindsteperiode faktisk at afholde sig fra enhver udøvelse af de i forordningens artikel 14, stk. 2, litra c) og d) nævnte aktiviteter, og for den arbejdsgiver, der udøver virksomhed med landevejstransport, som har pligt til at træffe de fornødne foranstaltninger til, at medlemmerne af det medfølgende personale faktisk kan få mulighed for at tage den påbudte daglige hviletid.

Vedrørende sagsomkostningerne

11 De udgifter, der afholdt af EF-Kommissionen, som har indgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres;

12 da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt den af Tribunal de Police i Mons ved kendelse af 6. september 1974, for ret:

Udtrykket »have haft en hviletid« i artikel 11, stk. 2, første afsnit i forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 skal fortolkes således, at det indeholder et påbud om at overholde bestemmelserne om daglig hviletid både for medlemmerne af det medfølgende personale, som har pligt til under den foreskrevne mindsteperiode faktisk at afholde sig fra enhver udøvelse af de i forordningens artikel 14, stk. 2, litra c) og d) nævnte aktiviteter, og for den arbejdsgiver, der udøver virksomhed med landevejstransport, som har pligt til at træffe de fornødne foranstaltninger til, at medlemmerne af det medfølgende personale faktisk kan få mulighed for at tage den påbudte daglige hviletid.

Lecourt Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Donner Monaco
Pescatore Kutscher Sørensen O'Keeffe

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. februar 1975.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 30. JANUAR 1975 [1]

Høje Ret.

Kriminalretten i Mons har inden for rammerne af en der verserende sag anmodet Domstolen om at fortolke en bestemmelse i rådsforordning nr. 543/69 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport (EFT-specialudgave 1969 (I), s. 158; org. ref. ABl. nr. L 77, s. 49).

Nævnte forordning, som blandt andet er udstedt til gennemførelse af en fælles transportpolitik på grundlag af EØF-traktatens artikel 75, bestemmer — for så vidt som det her er af interesse — i artikel 11, stk. 2, at hvert medlem af det medfølgende personale på køretøjer i personbefordring inden for de sidste 24 timer forud for hvert tidspunkt, hvor han udøver en af de i artikel 14, stk. 2, litra c) og d) anførte aktiviteter (dvs. fører køretøj eller er tilstede ved arbejdet), skal have haft en daglig hviletid på mindst 10 sammenhængende timer, som ikke kan nedsættes inden for en uge. Forordningen bestimmer videre i artikel

1 — Oversat fra tysk.